

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ ОДБОРА УДРУЖЕЊА ЛИКОВНИХ УМЕТНИКА ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ

Поштоване колегинице, колеге, чланице и чланови УЛУПУДС-а,

на крају, стицајем објективних, на жалост и помало субјективних околности, у продуженом мандату органа и тела удружења, некако смо стигли и до скупштине, што захтева и одговарајући осврт на рад органа и тела удружења у току трајања, тог, продуженог мандата.

На мени је, као председнику Управног одбора, да се осврнем на рад УО у току овог, проширеног, мандата и да напишем неко слово о ономе шта је УО покушао да уради, да започне, са мањим или већим успехом или, на жалост, неуспехом, и реализује послове везане за битисање и рад удружења, пре свега на добробит његових чланица и чланова. Трудим се да са што мање субјективних осврта, а са више објективних чињеница, опишем са чиме се УО сретао у току свог мандата.

Почетак мандата кренуо је сјајно, са Мајском изложбом, која је после дужег низа година, поново заблистала у пуном сјају, пре свега захваљујући предходном Управном одбору и Уметничком савету који су нам оставили предивно замишљену и реализовану изложбу, како би нам мандат почео у добром расположењу. Овим путем бих се, пре свега, захвалио колегиници Драгани Палавестри која је својим утицајем и знањем учинила да се чланови удружења могу с поносом осврнути на ту изложбу. Ушли смо у мандат и са знатно смањеним дугом галерије Сингидунум (мислим да је то било две кирије) и са реалним шансама да се проблеми самосталних уметника позитивно реше и да им се отпишу дуговања настала не њиховом кривицом. Брзо смо успоставили коректан однос са тадашњим министарством и пре свега њиховим саветником за ликовну област, што је донело бољи третман на конкурсима за пројекте, самим тиме и редовнији прилив средстава за реализацију наших редовних изложби.

На другој страни почели су и проблеми са реализацијом решавања проблема са дуговањем самосталних уметника. У ту причу се уплела се дневна политика и са њом такозвана Независна културна мрежа, невладина организација, која је покренула један број удружења и кренула у протесте, пре свега везане за пројекте који нису добили подршку министарства, где је крајњи резултат био прекид (након две године рада комисије испред репрезентативних удружења и комисије министарства одређене за то) и стопирање до даљег рада на решавању проблема дуговања самосталних уметника (понављам, не кривицом самосталних уметника). Тако је остало до краја мандата тадашњег министарства. Ново (садашње) Министарство културе није ни помислило да нешто покрене у том правцу (прошло је годину дана од његовог формирања). У светлу тренутних збивања нисам сигуран да ће у скорије време било ко покушати у овој констелацији да обнови било шта везано за тај проблем.

Један од сталних проблема који се вуку већ више деценија и који од надлежних нико није хтео да реши, а могли су, је и проблем односа између УЛУПУДС-а и СУЛУЈА-а. Зависи, пре свега од добре воље (које најчешће нема) и васпитања актера (најчешће од стране УЛУС-а). Са сваком новом гарнитуром која преузме, слободно могу рећи, владавину у УЛУС-у, један од првих проблема буде везан за СУЛУЈ и маштање да ће им то донети некакву, велику, материјалну добит, при чему се прво хвата за претње

избацивањем и слично, па смањивањем простора, па полако кад се увиди да од тога нема ништа врати се на раније подешавање и статус кво, тако да од, наизглед, огромног проблема на почетку, на крају не остане ништа. Најчешће акција изазове реакцију па онда и са наше стране почну да стижу нерални захтеви, такође са не познавањем могућности које нам стоје на располагању. Често ни код њих, а ни код нас, не постоји жеља да се разуме реална ситуација, већ се све своди на ирационална решења и нереалне жеље. Ни ми, ни они, немамо ни много простора, ни много могућности да нешто битно мењамо, осим да сарађујемо као би и једни и други могли да функционишемо без непотребних трзавица. Упућујем наредни УО да се информише и разговара са Радом Аџић која је наш правни саветник и која нам у многим сличним ситуацијама неизмерно и несебично помаже.

У међувремену удружење је изгубило и Малу галерију која је одлуком суда у процесу реституције враћена старим власницима. Тренутно се води судски спор између удружења и појединих власника тог простора који од нас потражују нереалне своте везане за "неисплаћене кирије", које је између осталог удружење редовно исплаћивало пословном простору у чијем се власништву до одлуке суда налазио тај простор. Њима смо и вратили кључеве уз све измирене дажбине (кирија, струја и сл.).

Убрзо након тога добили смо информацију да је град вољан да нам понуди нови простор по повољним условима (20% од реалне цене локала) и да удружење погледа један број од могућих понуђених простора који би могли да одговарају нашим потребама. Формиран је тим од чланова УО и УС који су требали да погледају те просторе. Најчешће се спомињао простор у Нушићевој улици, који би на дуже стазе могао да реши наше потребе за излагањем, па и продајом. Епилог свега тога је било поништавање избора у граду и прекид свих активности везаних за културу, чекање да се избори понове и да се формира градска власт а с њом и сви остали чиниоци за рад везаних за градске потребе, па и потребе културе (опет политика). Те године град је мислио да има алиби за то па није ни расписао конкурс за пројекте у култури, тако да смо са те стране осетили први удар на финансије. Ту годину смо се покривали са новцем од стране министарства које је стигло са закашњењем, али је барем стигло. Након формирања нове градске структуре власти нисмо добили прилику да о томе било шта чинмо, пошто се ни сам град више није бавио тиме и напосто смо имали утисак да немамо коме да се обратимо по том питању. Причало се да је пословни простор у банкроту и томе слично (да ли је то истина или не, нисам успео да сазнам). Чињеница је да се и то питање налази у некаквом лимбу и не зна се шта би могло да буде са тим.

Галерија Сингидунум је у том тренутку преузела програм Мале галерије и са успехом, уз приличан напор, успела да реализује ликовне програме како свој, тако и програм Мале галерије у истом простору.

У неком таквом тренутку држава је наметнула обавезно коришћење фискалне касе, што је отворило, или може да отвори, неке нове могућности у продаји и финансирању галерије. Да би то успело, пре свега морају да се ангажују сами чланови удружења са својим идејама и адекватним радовима како би искористили ту нову могућност. Та могућност се састоји од прилике да се почну продавати радови који су подложни серијама, или у више примерака, монографије или књиге самог чланства, гардроба у мањим серијама (креиране мајице и сл.), где би постојала шанса и могућност за стварање брэнда УЛУПУДС са предметима који би се могли наћи само у нашој галерији. Тиме би трошкови израде по комаду били мањи, а самим тим и цене у продаји би биле мање и

доступније ширем броју, како домаћих купаца, тако и туриста из иностранства. Тако галерија Сингидунум више не би била камен о врату удружења, већ би постала самоодржива и доносила неки приход. Више пута је било разговора о конкурс који би покренуо такве радове и нешто мало је покренуто, али далеко од довољног. Надам се да ће нови УО и УС пре свега покренути то и тиме отворити неке нове могућности за финансирање и удружења и саме галерије.

Што се стана у власништву удружења тиче, надзорни одбор се у свом извештају лепо изјаснио и објаснио тренутну ситуацију.

Пријем нових чланова одвијао се редовно, једино што се примећује да постоји тенденција опадања заинтересованости млађих генерација (не само за удружења, већ и за факултете уметности) и да свакако мора да се поради на томе да се привуку нови кандидати у неком већем броју (да ли је то могуће и да ли је то реално остаје да се види, али свакако треба радити на томе). Морам и да се захвалим колеги Пеђи на његовом стрпљењу и труду да се пријем нових чланова одвија без већих проблема (продужавао рокове, анимирао кандидате, излазио им у сусрет кад год је то било могуће). Смањење интереса за чланство у удружењу директно доводи само удружење у финансиски проблем у некој блиској будућности.

Редовне и традиционалне изложбе удружења су реализоване и изведене. Као што сам на почетку рекао прва Мајска је била сјајна, за другу смо имали довољно средстава и која је требало да буде такође изузетна али се онда десио немио догађај са трагедијом у Основној школи Рибникар који је све кулурне догађаје (и само и једино културне, спортски догађаји су се несметано одвијали, на пр.) свео на невидљивост и изолацију, па тако и Мајски салон, који је постао колетарална штета дешавања у друштву након те трагедије. Други проблем је био то што се нисмо понели превише домаћински па смо ставили личне прохтеве и жеље изнад удружења. Чинило се да је новца било довољно за све. На жалост, можда је било довољно са све осим за удружење. То је показало и како један број људи нема ни осећај ни жељу да своје личне амбиције и прохтеве усклади са потребама удружења. Не знам из ког разлога они мисле да су то њихови пројекти и њихове паре и да је све подређено њима. Како рекоше, могло би и удружење да има неке користи од њихових пројеката. За следећу Мајску сва је срећа, можда, да нисмо знали имамо ли средства или немамо од конкурса за пројекте па смо морали да се сналаимо без тих средстава, тако да када смо их на крају добили успело је нешто и за удружење да остане и нисмо били у искушењу да се бахатимо. На жалост, ова задња изложба по свој прилици ће бити да се одржала без икаквих средстава добијеним од Министарства културе РС и Секретаријата за културу града Београда (једини извор финансирања је била котизација коју су изложбе учесници уплатили на рачун Удружења) и самим тим ово је можда и прва мајска без каталога (постоји у дигиталној форми). Но и тада, и ако нема новца, постоје личне амбиције које се стављају испред удружења и стварају се тензије које доводе у питање раније нечијим личним залагањем и великим трудом успостављене сарадње и прете да се у будућности ни ово што је било до сада не буде могло извести, без осврта на последице по удружење. Највише боли то што ти људи нису свесни колику штету наносе удружењу, а чини се да их није брига. У будућности треба повести већу пажњу коме би се поверавали такви послови и за то би, пре свега, требало да буде одговоран Уметнички савет и да он буде главни координатор и контролор при извођењу изложби иза којих стоји удружење.

Што се рада самог Управног одбора тиче, био је више него коректан. Углавном смо били сложни, али било је тренутака када се нисмо у свему слагали, но тада је већинско мишљење преовладало и сходно томе се реаговало и чинило.

Свакако бих хтео свим члановима Управног одбора да се искрено захвалим, пре свега на цивилизованом и уљудном понашању и лепом васпитању (што је данас ретка привилегија ако имате могућност да то доживите), што је самим тим значајно олакшавало рад у УО, жељи да се допринесе и учини све што је у могућности да удружењу буде боље.

Хвала и надзорном одбору на озбиљности и савесном раду. Хвала и Уметничком савету, посебно колегама Дејану Вукелићу и надасве колеги Дарку Кузмановићу који су својим ангажовањем учинили да у ово тешко време идеја удружења и даље има смисла.

Хвала и свим члановима који су својим угледом и личним познанствима учинили да удружење до неких простора и прилика дође без или са врло мало муке и трошкова, као што је и овај простор за скупштину.

Изнад свега, не знам ни како, ни колико, да се захвалим Радној заједници, а заслужили су "онолико", Кости и Снежи, који су чинили све да ми олакшају и небројено пута на себе преузимали терет да се све ствари завршавају на време и доведу у ред. Хвала Ради Ацић што нас чува и пази од нас самих. Вечно захвалан Љиљи Шкаљац која је чак и из пензије до скоро чинила све за уметнике, посебно самосталце, чак и кад они нису свесни шта и колико то значи, и највише од свега јој желим да се избори са свим својим недаћама и да могу лично да јој кажем хвала.

На жалост тренутна ситуација не говори ништа добро у прилог опстанку, могу слободно тако да кажем, удружења. У овом тренутку, судбина самог удружења, радне заједнице и галерије, тесно је везана за политичку ситуацију која се манифестује на тај начин да су послови стали, продаја је у галерији је такође стала, или је готово стала (постоји опасност да се дуг за кирију поново нагомила), и то значајно угрожава рад, функционисање, па и сам опстанак удружења. Плате запослених су доведене у питање. Средства за поверене послове смањена су за 30%. Град је поништио конкурс за пројекте из уметности, министарство не зна ни када ће, ни да ли ће, објавити резултате конкурса (судећи како је прошло у Војводини), са великим шансама да дође до неког реваншизма и не доделе се никаква средства за културу никоме, или барем не онима за које власт мисли да су против ње. А тренутно власт мисли да је култура против ње. Или барем тако изгледа у овом тренутку. Тако да није реално очекивати да ће ту нешто бити боље од града и ресорног министарства. Искрено се надам да грешим.

Што се самог удружења тиче, тренутно је, готово, једина опција за финансирање удружења редовно или макар уредније плаћање чланарине и измирење раније насталих дуговања (за која за сада постоји могућност плаћања уз рате и договор са удружењем) и нада да ће галерији кренути боље продаја, као и да ће послови чланова кренути а са њима и ауторски сервис.

Новом Управном одбору стојим на располагању за свако објашњење, појашњење или шта год да им затреба.

Ђорђе Арнаут
Председник Управног одбора
Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајна Србије